

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Immaculata Ieper te IEPER**

---

|                                            |                                                                           |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Hoofdstructuur                             | voltijds secundair onderwijs                                              |
| Instellingsnummer                          | 34496                                                                     |
| Instelling                                 | Immaculata Ieper                                                          |
| Directeur                                  | Jan VANNOBEL                                                              |
| Adres                                      | Rijselstraat 83 - 8900 IEPER                                              |
| Telefoon                                   | 057-20.45.74                                                              |
| Fax                                        | 057-20.85.07                                                              |
| E-mail                                     | immaculata@smsi.be                                                        |
| Website                                    | <a href="http://www.immaculataieper.be">http://www.immaculataieper.be</a> |
| Bestuur van de instelling                  | VZW Sint-Maartensscholen Ieper                                            |
| Adres                                      | Augustijnenstraat 60 - 8900 IEPER                                         |
| Scholengemeenschap                         | SGKSO Sint-Maartensscholen Ieper                                          |
| Adres                                      | Augustijnenstraat 58 - 8900 IEPER                                         |
| CLB                                        | Vrij CLB Ieper                                                            |
| Adres                                      | Bukkersstraat 38 - 8900 IEPER                                             |
| Dagen van het doorlichtingsbezoek          | 20-10-2014, 03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 06-11-2014, 07-11-2014    |
| Einddatum van het doorlichtingsbezoek      | 07-11-2014                                                                |
| Datum bespreking verslag met de instelling | 19-12-2014                                                                |
| Samenstelling inspectieteam                |                                                                           |
| Inspecteur-verslaggever                    | Marie-Rose VAN NOOTEN                                                     |
| Teamleden                                  | Erik DE BOU, Wendy FRANQUET, Bart MAES, Els VAN RAEMDONCK, Bart WINDELS   |

# INHOUDSTAFEL

|                                                                                                                                                                                            |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING.....</b>                                                                                                                                                                      | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                                                                                                                                 | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                                                                                                                          | <b>6</b>  |
| 2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....                                                                                                                                      | 6         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....                                                                                                                    | 6         |
| <b>3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....</b>                                                                                                                            | <b>7</b>  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                                                                                                                  | 7         |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                                                                                                              | 7         |
| 3.1.1.1 Frans in de eerste graad B-stroom, in bso tweede graad Haarzorg en in bso derde graad Haarzorg en Verzorging (leerplannen D/2010/7841/018, D/2010/7841/099, D/2012/7841/058) ..... | 7         |
| 3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2010/7841/016, D/2010/7841/019) .....                                                                                  | 9         |
| 3.1.1.3 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003) en in tso tweede graad Techniek-wetenschappen (leerplan D/2002/0279/048) .....                                     | 11        |
| 3.1.1.4 Biologie in tso tweede graad in Techniek-wetenschappen (leerplan D/2012/7841/085) ..                                                                                               | 12        |
| 3.1.1.5 Expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen en opvoedkunde in tso tweede graad Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2012/7841/080) .....                                | 13        |
| 3.1.1.6 Project algemene vakken in bso derde leerjaar derde graad Haarstilst (leerplannen D/2014/7841/034, D/2006/0279/019) .....                                                          | 16        |
| 3.1.1.7 Specifiek gedeelte in bso derde graad Verzorging (leerplan D/2014/7841/033) .....                                                                                                  | 18        |
| 3.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....                                                                                                                                          | 20        |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....                                                                                          | 22        |
| 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....                                                                                                                         | 23        |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                                                                                                                 | 23        |
| <b>4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                                                                                                                       | <b>24</b> |
| 4.1 Leerbegeleiding .....                                                                                                                                                                  | 24        |
| 4.2 Evaluatiepraktijk .....                                                                                                                                                                | 25        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....</b>                                                                                                                                               | <b>27</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....</b>                                                                                                                                           | <b>29</b> |
| 6.1 Wat doet de school goed?.....                                                                                                                                                          | 29        |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                                                                                                                    | 29        |
| 6.3 Wat moet de school verbeteren? .....                                                                                                                                                   | 29        |
| <b>7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....</b>                                                                                                                                 | <b>30</b> |
| <b>8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG .....</b>                                                                                                                                  | <b>30</b> |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

Immaculata leper is een bso-tso school in het stadscentrum. Naast een eerste graad met een A- en B-stroom omvat het onderwijsaanbod studierichtingen binnen het tso en bso in de studiegebieden chemie, voeding, personenzorg en haarzorg.

In de school heerst een positief leer- en leefklimaat. De school biedt een participatief kwaliteitsonderwijs aan, waarbij het welbevinden van alle betrokkenen centraal staat. Een duidelijke organisatiestructuur, een geactualiseerd dynamisch schoolwerkplan en een betrokken schoolteam bewaken de kwaliteitszorg. De leerplanrealisatie binnen de vakken wordt opgevolgd. Relevante acties en bijstellingen gebeuren voornamelijk vanuit de feedback van de medewerkers. De meeste leerlingen behalen een A-attest en stromen door in de eigen school. Het deelnemingspercentage en de studiesuccessen in het vervolgonderwijs liggen rond of boven het Vlaamse gemiddelde.

Het erkenningsonderzoek geeft een positief kwaliteitsbeeld van de leerplanrealisatie in de geselecteerde vakken en structuuronderdelen zowel voor de basisvorming als voor de onderzochte vakken binnen het specifieke gedeelte van de studierichtingen.

Het onderzoek van de processen evaluatiepraktijk en leerbegeleiding toont een positief beeld. De school streeft een doelgericht, gedragen *evaluatiebeleid* na. Desondanks is de kwaliteit van de evaluatie nog te leraarafhankelijk. De evaluatie van de vakattitudes is nog onvoldoende gericht op het leerplan. De school meet de effecten van de evaluatiepraktijk door onder meer regelmatige leraren en ouders te bevragen en door het studiesucces en het vervolgtraject van oud-leerlingen te monitoren. De school kijkt vooruit. De geleidelijke invoering van competentiegerichte evaluatie voor de praktijkvakken is in volle ontwikkeling. Verschillende aspecten van de evaluatie zitten echter nog in een reflectie- of ontwikkelingsfase. Een werkgroep rond evaluatie tekent een participatief ontwikkelingstraject uit gedragen door het volledige lerarenteam. Dit proces krijgt de nodige tijd, overleg, participatie en professionalisering om de evaluatie laten doorstromen tot op het klasniveau.

De school is sterk in de preventieve en curatieve *leerbegeleiding*. Ze vertrekt van een minimum aan basiszorg waar iedereen recht op heeft en biedt meer gespecialiseerde zorg voor leerlingen met extra noden. Recente ontwikkelingen wijzen op een nog sterker toekomstgerichte evolutie op het vlak van leerbegeleiding in de richting van handelingsgericht werken en een beloningssysteem in het eerste leerjaar. Interne en externe professionalisering garanderen een brede expertiseontwikkeling.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH). De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de opgemerkte tekorten voor BVH weg te werken.

De conclusie voor de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan, is positief. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderwijsdoelstellingen voor de meeste vakken bereikt worden. De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies.

## 2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### 2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

|                                                 | Basisvorming            | Specifiek gedeelte                                         |
|-------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------------------------------------|
| VOET                                            | x                       |                                                            |
| Graad 1 A                                       | Nederlands, wiskunde    |                                                            |
| Graad 1 B                                       | Frans, Nederlands       |                                                            |
| Graad 1 Haarzorg - Verzorging-voeding           | Frans                   |                                                            |
| Graad 1 Mode - Verzorging-voeding               | Frans, Nederlands       |                                                            |
| Graad 1 Sociale en technische vorming           | Nederlands, wiskunde    |                                                            |
| Graad 1 Techniek-wetenschappen                  | Nederlands, wiskunde    |                                                            |
| Graad 2 BSO Haarzorg                            | Frans                   | Frans                                                      |
| Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen              | biologie, wiskunde      | biologie, wiskunde                                         |
| Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen |                         | expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen, opvoedkunde |
| Graad 3 BSO Haarstijl                           | project algemene vakken |                                                            |
| Graad 3 BSO Haarzorg                            | Frans                   | Frans                                                      |
| Graad 3 BSO Verzorging                          | Frans                   | verzorging                                                 |

### 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

#### Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

#### Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

### 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

##### 3.1.1.1 Frans in de eerste graad B-stroom, in bso tweede graad Haarzorg en in bso derde graad Haarzorg en Verzorging (leerplannen D/2010/7841/018, D/2010/7841/099, D/2012/7841/058)

##### Voldoet

Het aanbod en de realisatie van de leerplandoelstellingen voldoen. De evaluatie is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Beheersingsniveau*  
*Samenhang*

De leraren bieden alle onderwijsdoelstellingen effectief aan. Er is een duidelijke focus op de vier vaardigheden en op de ondersteunende kenniselementen uit het leerplan. Vooral in de eerste graad B-stroom en in het eerste leerjaar van de tweede graad bso vermelden de leraren de strategieën zeer duidelijk via stappenplannen bij elke luister- en leesopdracht. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en speelt in op het beroepenveld en op de interesses van de leerlingen.

De leraren bieden de onderwijsdoelstellingen meer en meer geïntegreerd aan. Er is horizontale en verticale samenhang in het aanbod. Het einddoel is de zelfredzaamheid van de leerlingen in hun beroepenveld. De ondersteunende kennis staat in functie van de realisatie van de leerplandoelstellingen voor spreek-, lees- en luistervaardigheid. Voor luistervaardigheid is er regelmatig visuele ondersteuning waardoor de leerlingen realistische taalsituaties te zien en te beluisteren krijgen, gelinkt aan hun interesses. Voor leesvaardigheid richt het aanbod zich vooral op informatieve en prescriptieve teksten. Voor spreek- en gespreksvaardigheid gaat de aandacht uit naar concrete en realistische taalsituaties waarmee de leerlingen kunnen geconfronteerd worden in het dagelijkse leven.

De leerlingen in de derde graad Haarzorg worden getraind in het verwerven van de specifieke doelstellingen voor hun studierichting.

In de derde graad Haarzorg en Verzorging is het een aandachtspunt om de doelstellingen voor schrijfvaardigheid te blijven inoefenen.

**Onderwijsorganisatie**  
*Organisatie curriculum*  
*Samenstelling klasgroepen*

In de B-stroom worden de leerlingen in het eerste jaar van de eerste graad voor Frans in drie parallelle groepen geplaatst. Een drietal keer per jaar worden deze groepen anders samengesteld afhankelijk van de progressie van de leerlingen en van hun taalbeheersingsniveau. Op die manier proberen de leraren in kleine groepen optimale onderwijskansen aan de leerlingen te bieden om het curriculum te realiseren. De leraren ervaren dat de voortgang die de leerlingen op die manier maken sterker is.

Vanaf de tweede graad zitten de leerlingen samen volgens het beroepenveld van hun keuze.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwicht  
Volledigheid  
Beheersingsniveau  
Transparantie*

In de derde graad zijn er sporadisch grote klasgroottes (21 leerlingen bij het klasbezoek aan tweede leerjaar derde graad bso Verzorging), waarbij het voor de leraar een uitdaging vormt om de leerplandoelstellingen optimaal te realiseren.

De onderwijsdoelstellingen komen evenwichtig aan bod in de gespreide evaluatie. Naast de ondersteunende kennis, die meestal in contexten wordt bevraagd, zijn er toetsen op alle vaardigheden, al dan niet geïntegreerd. De opbouw van het kopiërende naar het beschrijvende niveau gebeurt geleidelijk. De leraren bieden in de toetsen de verschillende tekstsoorten aan, daarbij is er aandacht voor semi-authentieke teksten die aansluiten bij de leefwereld en het beroepenveld van de leerlingen. Voor spreekvaardigheid zijn er systematisch en herhaaldelijk dialogopdrachten die de concrete situaties zo dicht mogelijk benaderen en die de leerlingen uitdagen die na te spelen en in te oefenen.

De opdracht en de vraagstelling is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerlingen. De leerlingen uit het eerste leerjaar van de eerste graad die in verschillende groepen ingedeeld zijn, naargelang hun taalbeheersingsniveau, krijgen terecht identieke toetsen. In de derde graad spelen de opdrachten bijna volledig in op het beroepenveld van de leerlingen.

Voor de leerlingen van de derde graad Haartzorg is er aandacht voor het verwerven van de specifieke leerplandoelstellingen van hun studierichting. In de derde graad Haartzorg en Verzorging vormt het evalueren van de schrijfvaardigheid een werkpunt.

Op de toetsen staat duidelijk aangegeven wat er verwacht wordt en hoe de evaluatie gebeurt. De leerlingen verbeteren individueel of via peerevaluatie hun gemaakte fouten. Ook de leerplangebonden attitudes worden beoordeeld.

**Leerbegeleiding**  
*Preventief  
Curatief*

Het gebruikte studiemateriaal is gestructureerd en afgestemd op het beheersingsniveau van de leerlingen. De leraren gebruiken uiteenlopende werkvormen om de leerlingen te motiveren Frans actief te gebruiken. Het leerklimaat is aangenaam en uitnodigend. De vak- en instructietaal is overwegend Frans. Een mooi initiatief is de Franse dag die de leraren organiseren.

De link met de beroepspraktijk in Haartzorg en Verzorging is vanaf de tweede graad sterk aanwezig in het aangeboden materiaal en is een stimulerende factor om de leerlingen zelfredzaam te maken.

De leraren zijn erg begaan met hun leerlingen en ondersteunen specifiek die leerlingen die meer begeleiding nodig hebben. Positief is dat leerlingen eerste en tweede graad die de basis van de Franse taal missen, extra remediëring Frans kunnen volgen over de middag.

**Uitrusting**  
*ICT  
Inzet uitrusting  
Leermiddelen*

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de onderwijsdoelstellingen te realiseren.

In elk lokaal is er een pc met internetaansluiting en projectiemogelijkheid. De leerlingen hebben niet allemaal toegang tot de multimediasklas, zodat het gebruik van ICT-toepassingen beperkt blijft. De integratie van ICT en het gebruik van het leerplatform voor het inoefenen van leerstof of voor de communicatie met de leerlingen is volop in ontwikkeling.

De beschikbare uitrusting wordt efficiënt ingezet door alle leraren.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Overleg*  
*Vorming*

De vakgroepwerking in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso is kwaliteitsvol.

De vakgroep Frans heeft het voorbije schooljaar verschillende overlegmomenten gehad met de Pedagogische Begeleidingsdienst om de competenties van de leraren inzake de doelgerichtheid van het aanbod en van de evaluatiepraktijk te optimaliseren in de eerste graad B-stroom en in de tweede graad bso. Dit gestructureerd overleg over inhoudelijke thema's ondersteunt het gezamenlijk bereiken van de doelen.

De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de eigen kwaliteit te kennen en te bewaken en om de opgedane kennis te transfereren naar de derde graad. Gemotiveerde coördinatoren sturen de vakgroep bovendien deskundig aan.

**3.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2010/7841/016, D/2010/7841/019)**

**Voldoet**

De vakgroep heeft aandacht voor een evenwichtig aanbod en een voldoende diepgaande realisatie van de leerplandoelstellingen en de eindtermen.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Beheersingsniveau*  
*Samenhang*

De eindtermen en leerplandoelstellingen in de basisvorming Nederlands worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate gerealiseerd en nagestreefd. De onderwijsaanpak is aangepast aan de verwachtingen zoals gesteld in de leerplandoelen/eindtermen. De drie componenten taalvaardigheid, taalbeschouwing en aanzet tot literaire competentie via leesplezier worden geïntegreerd en complementair aangeboden. De lessen Nederlands dragen ertoe bij dat leerlingen plezier beleven in het omgaan met taal.

Er is voldoende aandacht voor de strategische vaardigheden. De reflectie over de taalbeschouwelijke component in de spreek- en schrijfproducten gebeurt door de leraren maar minder door de leerlingen. De leerlingen verwerven inzicht in aspecten van communicatie zoals tekstsoorten, tekstenkenmerken, taalregisters, schooltaalwoorden e.d. Luister- en spreekvaardigheid zijn gericht op het proces en de onderliggende strategieën worden verduidelijkt.

De leraren slagen er in de taalvaardigheid van de leerlingen uit te breiden en te verfijnen.

Sterk zijn de deelname aan de Gedichtendag, de opdrachten voor de leesportfolio als groeimap opgevat en de projectwerking in de B-stroom. Afhankelijk van een instaptoets en van de evolutie binnen de vier vaardigheden worden de leerlingen in niveaugroepen ingedeeld. Leerlingen worden ondersteund naar gelang de noden. Leraren krijgen zicht op het leerproces en kunnen aangepast begeleiden.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De school beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelen. De meeste klaslokalen zijn uitgerust met de minimale materiële vereisten van het leerplan. De leraren zetten het aanwezige didactische materiaal en de schooluitrusting efficiënt in.

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwicht  
Volledigheid  
Beheersingsniveau  
Transparantie*

In de A-stroom is de evaluatie gespreid. De vaardigheden worden gespreid geëvalueerd voor dagelijks werk. Daarnaast worden kennis en vaardigheden getoetst tijdens drie examenperiodes.

In de vakgroep zijn over de drie graden afspraken gemaakt om de communicatiecriteria begrijpelijkheid, gepastheid, correctheid en aantrekkelijkheid te hanteren voor het evalueren van de spreek- en schrijfvaardigheden.

De evaluatie van kennis en vaardigheden bevat soms nog onduidelijkheden en/of overlappingen. Spelling en woordenschat worden in examenvragen zowel onder kennis/taalbeschouwing als onder vaardigheden geëvalueerd. Dit verhindert een evenwichtige beoordeling.

Vakgebonden attitudes, die in het leerplan een uitdrukkelijke plaats opeisen, worden onvoldoende zichtbaar opgenomen. Om het leerproces van de leerlingen in kaart te krijgen is het geheel van kennis, vaardigheden en attitudes nodig. Hier liggen voor de vakgroep nog groeikansen.

In de B-stroom wordt enkel gespreid geëvalueerd. De evaluatie in de niveaugroepen vraagt een nauwe opvolging van de leerlingen over alle vaardigheden.

Vanaf dit schooljaar verbinden de leraren duidelijk de leerplandoelstellingen aan de evaluatiemomenten waardoor de groei van de leerling centraal staat in de evaluatie. Om uitspraken te doen over kennis, vaardigheden en vakattitudes (met \* in het leerplan) is een duidelijke link met de opdrachten nog onvoldoende zichtbaar. Ook hier kan de vakgroep nog professionaliseren.

**Leerbegeleiding**

*Preventief  
Curatief*

De werksfeer is positief en de leeromgeving veilig. De verhoogde aandacht voor taal resulteert in een verbetering van de algemene ontwikkeling van de leerling en verhoogt de onderwijsresultaten. Hoewel gewerkt wordt met stappenplannen en schrijfkaders kan de zelfstandigheid van de leerling nog verhogen door leerlingen eigen de geschikte referentiekaders eigen te maken.

De leraren gaan taakgericht en systematisch aan het werk en richten zich op de actieve deelname van de leerling. Ze gebruiken de OVUR -aanpak om de uitvoering van taaltaken vlot te laten verlopen. De aandacht voor lees-, spreek-, schrijf-, luister- en woordstrategieën, instructietaal en schooltaalwoordenschat resulteert niet altijd naar de transfer door de leerling naar andere graden of vakken.

De leerlingen worden in voldoende mate begeleid en ondersteund. De talige beginsituatie van de leerlingen werd dit schooljaar via een TAS-toets gemeten.

In de B-stroom is het werken met niveaugroepen efficiënt. Een instaptoets voor taalbeschouwing samen met de talige vorderingen dirigeren de leerlingen naar de meest gepaste niveaugroep.

**Deskundigheidsbevordering**

*Overleg  
Vorming*

De vakgroep vergadert 3 maal per jaar formeel. Daarnaast zijn er heel wat informele bijeenkomsten waaronder de afstemming van de niveaugroepwerking. Het uitwisselen van ideeën en de collegiale ondersteuning zorgen voor een sterke vakgroepwerking die vertrouwen geeft. De leraren werken efficiënt en toekomstgericht aan het curriculum en aan het uitbouwen van de meest efficiënte onderwijsaanpak.

Er wordt begeleid met veel inzet. De leraren creëren een positief en prikkelend leerklimaat. Door hun didactische aanpak en motiverende initiatieven worden de leerlingen ten volle betrokken en krijgen ze maximale leeransen.

De doorstroming van de gevolgde nascholing in de vakwerkgroep is praktisch van aard en de bespreking van het gevolgde project geeft zuurstof aan de vakvisie binnen de groep.

De vakgroep staat open voor vormen van ondersteuning o.a. de pedagogische begeleiding.

### 3.1.1.3 Wiskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/003) en in tso tweede graad Techniek-wetenschappen (leerplan D/2002/0279/048)

#### Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie toont aan dat de leerlingen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Beheersingsniveau*

*Samenhang*

De leraren plannen de lessen nauwgezet om een evenwichtige spreiding van de verschillende leerstofonderdelen te garanderen.

In de eerste graad biedt de vakgroep alle leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aan. De leraren gebruiken een dynamisch planningsinstrument om de leerplanrealisatie professioneel te bewaken. Dit is een voorbeeld van goede praktijk.

In de tweede graad biedt de vakgroep de meeste leerplandoelstellingen met voldoende diepgang aan. Volgende leerplandoelstellingen komen echter onvoldoende aan bod: berekenen van centrum- en spreidingsmaten (leerplandoelstellingen s60 en s61, eindterm 29), eigenschappen analytisch bewijzen (leerplandoelstelling f62), de algemene sinusfunctie schetsen en in verband brengen met betekenisvolle situaties (leerplandoelstellingen f32, f33, f34 en f38), machten en wortels van complexe getallen berekenen (leerplandoelstellingen g49 en g50). De leraren bieden de leerplandoelstellingen over ruimtemeetkunde (leerplandoelstellingen m15 tot m17, eindterm 26) op een te hoog beheersingsniveau aan.

#### Uitrusting

*ICT*

*Inzet uitrusting*

*Leermiddelen*

De materiële uitrusting voldoet. De leraren kiezen voor een efficiënte combinatie van bordboek en (wit)bord. Zij gebruiken het digitaal leerplatform ter ondersteuning van de leerbegeleiding. De leerlingen maken zinvol gebruik van een rekentoestel en van wiskundige software.

#### Evaluatiepraktijk

*Evenwicht*

*Volledigheid*

*Beheersingsniveau*

*Transparantie*

De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de klas gebeurt. De vragen zijn helder geformuleerd. Er is expliciete aandacht voor wiskundetaal. De evaluatie verloopt transparant. Gemeenschappelijke examens en verbeterleutels in parallelklassen waarborgen de objectiviteit. De examens en toetsen bevragen alle vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, rekenvaardigheid). De lengte van de examens is billijk. Het beheersingsniveau is behoorlijk.

In de eerste graad is de evaluatie van de inhoudelijke leerplandoelstellingen sterk leerplangericht. De toetsen en examens bevatten fraaie voorbeelden van authentieke evaluatie en vertonen een brede diversiteit aan vraagvormen. De verhouding basis-verdieping is conform het leerplan, maar de rubricering van de verschillende toetsitems, die deze verhouding moet bewaken, verloopt niet altijd correct. Repetitieve vraagstelling over bepaalde leerplandoelstellingen bedreigt het evenwicht van de evaluatie en leidt tot lange examens (tot 16 uur per schooljaar), wat geen meerwaarde realiseert.

In de tweede graad toont de evaluatie aan dat de meerderheid van de leerlingen de volgende leerplandoelstellingen niet behalen: berekenen van centrum- en spreidingsmaten (leerplandoelstellingen s60 en s61, eindterm 29) en machten en wortels van complexe getallen berekenen (leerplandoelstellingen g49 en g50). De examens en toetsen focussen overmatig op rekenvaardigheid waardoor de evaluatie onevenwichtig is.

In zowel de eerste als de tweede graad verloopt de evaluatie van de vakattitudes onvoldoende leerplangericht.

**Leerbegeleiding**

*Preventief  
Curatief*

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. Het gebruik van activerende werkvormen maakt de leerlinggerichtheid van de vakgroep zichtbaar. De vakdeskundigheid, het engagement en de warme professionaliteit van de leraren hebben een positieve invloed op het leerrendement en de studiehouding. Een positief en veilig leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. De leraren besteden veel aandacht aan het gebruik van wiskundetaal. Ze bieden de leerlingen stappenplannen en leerstrategieën aan. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan verschillende wiskundeolympiades en daagt ze de leerlingen uit met een wekelijks wiskunde probleem.

De vakgroep koppelt de evaluatie onvoldoende systematisch aan de leerbegeleiding. Het remediërsaanbod is frequent en schoolbreed georganiseerd, maar garandeert niet altijd de nodige individuele curatieve leerbegeleiding. Het gebrek aan formeel verticaal vakoverleg belemmert de preventieve leerbegeleiding.

**Deskundigheidsbevordering**

*Overleg  
Vorming*

De vakgroep organiseert regelmatig overleg met de pedagogische begeleiding. De leraren volgen ook een beperkt aantal nascholingen. Alle professionaliseringsinitiatieven hebben een positieve impact op de lespraktijk en op de ontwikkelingsdynamiek binnen de vakgroep.

**3.1.1.4 Biologie in tso tweede graad in Techniek-wetenschappen (leerplan D/2012/7841/085)**

**Voldoet**

De leerplandoelstellingen worden voldoende aangeboden. De uitrusting, infrastructuur en de leerbegeleiding ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatiepraktijk is representatief en transparant.

**Onderwijsaanbod**

*Volledigheid  
Evenwicht  
Beheersingsniveau  
Samenhang*

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen voldoende. De leerplandoelstellingen worden voldoende en evenwichtig aangeboden. Het aanbod is voor sommige theoretische onderdelen afgestemd op een hoger beheersingsniveau dan verwacht wordt van de leerplandoelstellingen. De leerinhouden ... Het is duidelijk welke praktische vaardigheden aangeboden worden maar de samenhang en de integratie tussen theorie en laboratoriumoefeningen is niet optimaal.

**Onderwijsorganisatie**

*Samenstelling klasgroepen  
Organisatie curriculum*

De samenstelling van kleinere groepen voor de laboratoriumoefeningen en het groeperen van lesuren bevordert het bereiken van de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen. De indeling van het curriculum en de organisatie van de lesweek zijn functioneel voor de realisatie van de leerplandoelstellingen.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | De school beschikt over voldoende leermiddelen, infrastructuur en uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leerlingen beschikken over aangepaste kledij en geschikt materiaal. De lessen vinden plaats in lokalen met de nodige voorzieningen. De lokalen zijn ook uitgerust met een computer met internetverbinding en beamer. Het beheer van het materiaal en de producten is goed georganiseerd. De veiligheid van de leerlingen wordt bewaakt. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen. De leerlingen krijgen de kans om ICT te gebruiken als ondersteuning van het leerproces. |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De leerplandoelstellingen komen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De vragen peilen naar kennis, inzicht en toepassingen maar gaan sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. De opdrachten en vraagstelling zijn eenduidig, gevarieerd en rijk geïllustreerd maar soms afgestemd op een te hoog beheersingsniveau. Er zijn duidelijke criteria voor de evaluatie van de theoretische en praktische leerplandoelstellingen.                                                                                                                                                          |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | Leerlingen krijgen leerkansen via onderwijsleergesprekken en leerlingactieve werkvormen. Zelfevaluatie en binnenklasdifferentiatie komen minder aan bod. De leerlingen werken gemotiveerd mee. Verwijzingen naar de actualiteit en de leefwereld van de leerlingen wakkeren de motivatie aan en bevorderen het bereiken van de leerplandoelstellingen. Het ondersteunend materiaal is gestructureerd en de instructietaal is verzorgd. De lesopbouw is gestructureerd. Leraren zorgen voor remediëring, geven feedback en maken daarbij ook gebruik van het elektronisch platform.                                                                                                                              |
| <b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Overleg</i><br><i>Vorming</i>                                                    | De deskundigheidsbevordering draagt voldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen. De vakgroep ontwikkelt de competenties van de leraren via nascholing en leren van elkaar. Professionalisering van de leraren binnen de vakgroep gebeurt maar vooral in verband met vaktechnische aspecten. Overleg ondersteunt het bereiken van de leerplandoelstellingen. De vakgroep is nog op zoek naar een betere invulling van de praktische vaardigheden en de daarbijhorende evaluatie. De vakgroep beschikt over voldoende refleacterend vermogen om de eigen kwaliteit te bewaken.                                                                                                                   |

### 3.1.1.5 Expressie, huishoudkunde, natuurwetenschappen en opvoedkunde in tso tweede graad Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2012/7841/080)

#### Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een kwaliteitsvolle wijze bereikt. Dit blijkt uit de goede leerlingresultaten die gebaseerd zijn op een leerplangericht onderwijsaanbod en op een voor het leerplan representatieve evaluatie. De leerbegeleiding, de onderwijsorganisatie en de deskundigheid van het team dragen hiertoe bij.

|                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Samenhang</i> | De leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde worden binnen de werkvorm 'integrale opdrachten' aangeboden. Het is daarbij duidelijk welke leerplandoelstellingen bij welke opdrachten aan bod komen.<br>De opdrachten voor expressie zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen. Alle doelen komen aan bod. De meeste aandacht gaat naar de doelen i.v.m. het creëren en het presenteren voor een groep. Er wordt een sterker beroep gedaan op de expressievormen beeld en woord dan op klank en beweging. Recentelijk wordt in toenemende mate meer evenwicht tussen de expressievormen nagestreefd aan de hand van nieuwe opdrachten. De verschillende expressievormen zijn in een aantal opdrachten ook doelgericht geïntegreerd. De opdrachten voor expressie zijn boeiend, betekenisvol en creatief opgevat. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Ze sluiten aan bij het profiel van de studierichting en zijn ondersteunend voor de andere componenten.

De leerplandoelstellingen voor huishoudkunde komen op een evenwichtige wijze aan bod. Door het ontbreken van een permanent beschikbare eetruimte, wordt het doel over 'samen maaltijd nemen' minder frequent en diepgaand behandeld. De opdrachten voor huishoudkunde nemen gaandeweg toe in complexiteit en moeilijkheidsgraad. Leerlingen leren in toenemende mate zelfstandig informatie zoeken over producten, gerechten en bereidingswijzen, keuzes maken en die keuzes verantwoorden. Het toetsen van gerechten aan een voedingsvoorlichtingsmodel gebeurt consequent. Voedingsvraagstukken worden benaderd vanuit culturele en wetenschappelijke invalshoeken. Er worden maaltijden gepland, voorbereid en bereid voor verschillende doelgroepen en binnen verschillende contexten. Dit is in het vierde leerjaar meer het geval dan in het derde leerjaar.

Voor het vak opvoedkunde worden de leerplandoelen volledig en met voldoende evenwicht aangeboden. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelen. Zoals het leerplan voorschrijft, wordt dikwijls gewerkt op het toepassingsniveau. Leerlingen krijgen bij alle behandelde thema's de kans om actief met de leerstof aan de slag te gaan. Dit is in het vierde leerjaar nog meer het geval dan in het derde leerjaar. Er is een rijke variatie aan verwervings- en verwerkingsopdrachten, oefeningen en taken. Binnen de 'integrale opdrachten' zijn er heel wat relevante en creatief opgevatte opdrachten die de beheersing van de leerplandoelen voor opvoedkunde verder uitdiepen en verbreden. Er wordt in dit vak frequent ingespeeld op de leefwereld van de leerlingen. De leerlingen leren dikwijls aan de hand van reële en actuele contexten en van authentiek materiaal.

Voor het vak natuurwetenschappen bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Alle leerplandoelstellingen worden effectief en evenwichtig aangeboden. Laboratoriumoefeningen komen voldoende aan bod en zijn kwaliteitsvol maar de samenhang met het theoretisch deel is niet optimaal. Binnen de werkvorm 'integrale opdrachten' worden uitbreidingen van de leerplandoelstellingen voor natuurwetenschappen op een kwaliteitsvolle manier aangeboden.

**Onderwijsorganisatie**  
*Organisatie curriculum*  
*Samenstelling klasgroepen*

De samenstelling van kleinere groepen voor de 'integrale opdrachten' en de laboratoriumoefeningen, het groeperen van lesuren en de doordachte planning van de lessenroosters, bevordert het bereiken van de leerplandoelen voor expressie, huishoudkunde en natuurwetenschappen.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De infrastructuur is nipt voldoende ondersteunend voor de leerplanrealisatie van de componenten expressie, huishoudkunde en opvoedkunde. Er wordt getracht voor elke les het meest geschikte lokaal te kiezen binnen een beperkte capaciteit. Daardoor zijn er amper vaste lokalen en moet didactisch materiaal dikwijls worden meegenomen. De lokalen zijn soms te klein in relatie tot de groepsgrootte waardoor het gebruik van sommige werkvormen belemmerd wordt. Voor opvoedkunde is er geen vakgebonden aankleding. Het lokaal voor huishoudkunde beschikt niet over een vaste eetruimte.

De school beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen voor het vak natuurwetenschappen. De lokalen voor de theoretische lessen zijn uitgerust met een computer met internetverbinding en beamer en zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. De infrastructuur en de leermiddelen voor de realisatie van de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen zijn aanwezig. De wetenschapslaboratoria bieden mogelijkheden voor actief onderwijs.

De school zet het aanwezige didactisch materiaal en de beschikbare uitrusting efficiënt in met het oog op de realisatie van de leerplandoelstellingen. Tijdens het uitvoeren van proeven is er aandacht voor veilig en verantwoord werken. Er gebeuren ook inspanningen om het materiaal voor demonstratieproeven over te brengen naar de toegewezen klaslokalen of om afspraken te maken om van lokaal te wisselen indien nodig.

De beschikbaarheid en het veelvuldig gebruik van ICT faciliteert het bereiken van de leerplandoelen.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwicht  
Volledigheid  
Beheersingsniveau  
Transparantie*

De evaluatie van de leerplandoelstellingen voor expressie en huishoudkunde is gekoppeld aan de evaluatie van de competenties en deelcompetenties van de opleiding. Deze evaluatie gebeurt aan de hand van deelopdrachten binnen de 'integrale opdrachten'. De mate waarin leerlingen de competenties en leerplandoelstellingen beheersen, wordt per deelopdracht nagegaan aan de hand van criteria die ook door de leerlingen gekend zijn. Deze criteria zijn nog niet in alle gevallen voldoende verfijnd in concreet waarneembaar gedrag geformuleerd. De rapporten voor de 'integrale opdrachten' bevatten op een overzichtelijke wijze de scores op de competenties en geven de sterke punten en de werkpunten voor de leerlingen weer. De evolutie die de leerlingen maken op het vlak van de leerplandoelen expressie en huishoudkunde maakt geen deel uit van dit overzicht, maar is wel terug te vinden in de resultaten en feedback bij het uitvoeren van de deelopdrachten.

De evaluatie van het vak opvoedkunde is evenwichtig gespreid over alle onderdelen van het leerplan. Ook het beheersingsniveau is evenwichtig: er wordt gepeild naar ondersteunende kennis, inzicht en toepassing. De opdrachten in de taken, toetsen en examens zijn goed gekozen en tonen een toenemende moeilijkheidsgraad van het derde naar het vierde leerjaar. In overeenstemming met het leerplan, gebeurt de evaluatie frequent aan de hand van oefeningen, voorbeelden, toepassingen en casussen. De evaluatie van het dagelijks werk is representatief voor de evaluatie van de examens. De wijze waarop de evaluatie in parallelklassen gebeurt, garandeert de betrouwbaarheid van de examens. Leerlingen worden van nabij opgevolgd aan de hand van zeer frequente toetsen en opdrachten. De reflectie op het eigen leren is beperkt tot het leerstofonderdeel dat 'leren' behandelt. Tien procent van het totaal aantal punten wordt toegekend aan attitudes. Het is niet duidelijk aan de hand van welke criteria deze scores worden gegeven.

Voor natuurwetenschappen is de evaluatie voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen, maar gaat te sterk uit van de leerinhouden. De bevraging is representatief voor de leerinhouden en het niveau voldoet. De vraagstelling gebeurt evenwichtig over de verschillende leerinhouden. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen. De evaluatie van de laboratoriumoefeningen is echter onvoldoende gericht op de praktische vaardigheden. De evaluatiecriteria zijn helder.

De leerlingresultaten voor de onderzochte vakken zijn goed. Ruim negentig procent van de leerlingen behaalt een A-attest op het einde van de tweede graad. Van wie met een A-attest doorstroomt naar de derde graad Sociale en technische wetenschappen behaalt negentig procent het jaar nadien eveneens een A-attest.

**Leerbegeleiding***Preventief**Curatief*

Leerlingen krijgen de kans om te leren in een rijke leeromgeving. De aandacht voor structuur wordt gekoppeld aan het aanleren van leerstrategieën. Dit blijkt onder meer uit het overzichtelijk en goed gedocumenteerd studiemateriaal, uit de duidelijke leer- en werkafspraken, uit de bij de beginsituatie van leerlingen aansluitende werkmodellen en uit de schrijfkaders bij toetsen en examens. Binnen de 'integrale opdrachten' is er aandacht voor reflectie op het eigen functioneren. Het leren gebeurt aan de hand van activerende en gevarieerde werkvormen, waarbinnen coöperatief leren veelvuldig aan bod komt. Voor leerlingen met specifieke noden en voor instromers zijn er extra inspanningen. Leerlingen worden van zeer nabij opgevolgd aan de hand van frequente toetsen, taken en opdrachten waaraan telkens feedback is gekoppeld. Remediëring voor leerlingen die dit nodig hebben, is inherent aan de aanpak.

**Deskundigheidsbevordering***Beginsituatieanalyse**Overleg**Vorming*

De school was één van de pilootscholen bij de vernieuwing van de studierichting Sociale en technische wetenschappen. Ze getuigt van een ontwikkelingsgerichte aanpak. Er is een groot draagvlak voor de studierichting in de school. Dit blijkt uit de inhoudelijke en organisatorische ondersteuning door de directie en uit de efficiënte en motiverende coördinatie. De school heeft het aanbod van de studierichting gedurende een aantal jaren op punt gesteld en werkt aan een nog meer kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk binnen de 'integrale opdrachten'. Het goed georganiseerde intern overleg, het vele informele overleg en de functionele vorming voor de verschillende componenten draagt bij tot een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.

### 3.1.1.6 Project algemene vakken in bso derde leerjaar derde graad Haarstilist (leerplannen D/2014/7841/034, D/2006/0279/019)

**Voldoet**

De leerplandoelstellingen worden volledig en voldoende evenwichtig aangeboden.

**Onderwijsaanbod***Volledigheid**Evenwicht**Beheersingsniveau**Samenhang*

De onderwijspraktijk is over het algemeen voldoende gericht op het zelfredzaam optreden en handelen van de leerlingen. Het verwerven van vaardigheden en attitudes om binnen hun persoonlijk en maatschappelijk leven te kunnen functioneren, wordt als uitgangspunt genomen.

De aansluiting naar de tweede graad en derde graad ligt door de opsplitsing in de vakken Nederlands, wiskunde en mavo moeilijk om een leerlijn op te stellen. Een eenduidig oordeel over de leerplanrealisatie binnen de derde graad kan hierdoor niet worden verstrekt.

De school kan het realiseren van de leerplandoelen in het derde leerjaar voldoende aantonen. De opdrachten zetten de leerlingen aan tot het nemen van persoonlijk of groepsinitiatief. Een projectmatige en open onderwijsleersituatie met activerende werkvormen wordt gehanteerd, zodat de jongeren kansen krijgen om hun leerproces mee te sturen en hun zelfstandigheid te ontwikkelen. In de voorbereiding van een studiereis, het starten van een fictief kapsalon (mini-onderneming) en de thema's derde en vierde wereld krijgen de leerlingen kansen om het leerproces bij te oefenen en bij te sturen.

Het concept en de visie van het nieuwe leerplan voor de derde graad wordt opgenomen door de vakgroep. De functionele taalvaardigheid en tekstgeletterdheid zijn voldoende gericht op het ontwikkelen van de noodzakelijke taalvaardigheden. De leerplanclusters 'problemen oplossen' en 'werken in teamverband' worden voldoende aangesproken; (taal)activerende en coöperatieve werkvormen worden minder gehanteerd. Functionele rekenvaardigheid komt voldoende aan bod, evenals het tijd- en

ruimtebewustzijn. Voor de functionele informatieverwerving en -verwerking leren de leerlingen enkel digitaal diverse informatiebronnen te raadplegen. Bij gebrek aan vaklokaal kunnen actuele nieuwsbronnen (via geluid, beeld of tekst) of zinvolle naslagwerken weinig worden aangewend in het leerproces. De aansluiting bij het beroepenveld wordt nagestreefd.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <b>Uitrusting</b><br>De school voorziet niet in voldoende uitgeruste vaklokalen. In de meeste leslokalen zijn de mogelijkheden aanwezig om geluids- en beeldmateriaal te integreren. Om ICT-integratie na te streven dient te worden uitgeweken naar een computerlokaal. Het leerplan stelt echter dat up-to-date multimediacomputers (één per 3 à 4 leerlingen) met de noodzakelijke software en internetverbinding in het vaklokaal moeten aanwezig zijn. Ook voor dit derde leerjaar in de derde graad is de permanente beschikking over computers noodzakelijk. Ander ondersteunend materiaal, zoals atlanten en woordenboeken, ontbreekt eveneens. De schoolleiding stelt zich garant om deze tekorten zo snel mogelijk op te lossen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | De visie op evalueren sluit niet volledig aan bij de visie van het leerplan. De vakgroep kiest voor permanente evaluatie.<br><br>Voor de evaluatie worden verschillende criteria gebruikt, die niet altijd te linken zijn aan de leerplandoelstellingen.<br><br>De evaluatie van de attitudes (met * in leerplan) om leerlingen te laten reflecteren over hun eigen of andermans taalgebruik komen niet voldoende evenwichtig aan bod in de evaluatie. Maar ook de beoordeling van de functionele taal-, reken-, organisatie-, onderzoek- en verwerkingsvaardigheden behoren zelden tot de evaluatiepraktijk.<br><br>Een evolutie naar een meer open, en hierdoor ook vaardigheidsgerichte vraagstelling, is in ontwikkeling. Voor een aantal opdrachten wordt de evaluatie meer geïntegreerd binnen het leerproces en is er aandacht voor procesevaluatie.<br><br>De rapporteringspraktijk is te weinig gericht op het in kaart brengen van de mogelijkheden en de beperkingen van de jongeren. Het woordcommentaar op het rapport geeft zelden melding van sterke en zwakke punten. Niet gerealiseerde leerplandoelen of werkpunten worden niet vermeld. |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | De door de leerplannen aanbevolen leerlinggerichte en activerende leerstijl wordt aangewend. De jongeren zijn vertrouwd met zelfstandige of coöperatieve werkvormen.<br><br>De preventieve leerbegeleiding zit vervat in de lespraktijk. De leerlingen hebben geleerd een aantal leerstrategieën en stappenplannen aan te wenden bij het uitvoeren van hun opdrachten. Op remediërend vlak bieden de leraren voldoende ondersteuning.<br><br>Ondanks de mindere taalbeheersing van heel wat jongeren is de zorg voor een correct taalgebruik en het laten reflecteren van de leerlingen op hun eigen en andermans taalgebruik veeleer beperkt. Het taalgebruik kan beter worden opgevolgd. Een meer taalgericht vakonderwijs waarin naast vakdoelen ook telkens expliciet taaldoelen worden gesteld in een contextrijke omgeving vol interactiemogelijkheden, kan de nodig taalsteun bieden.                                                                                                                                                                                                                                                               |

### 3.1.1.7 Specifiek gedeelte in bso derde graad Verzorging (leerplan D/2014/7841/033)

#### Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De meeste leerplandoelstellingen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatiepraktijk voldoet nipt.

**Onderwijsaanbod** De school heeft de leerplandoelstellingen verdeeld over drie componenten: *Volledigheid* 'omgaan', 'directe zorg' en 'indirecte zorg'. Tijdens 'stage' en de component *Evenwicht* 'geïntegreerd werken' komen de leerplandoelstellingen geïntegreerd aan bod. De *Beheersingsniveau* geïntegreerde proef (GIP) maakt in het 6de leerjaar deel uit van 'geïntegreerd werken'. *Samenhang*

De meeste leerplandoelstellingen worden met voldoende diepgang aangeboden. In 'omgaan' is er een onevenwicht tussen het aanbieden van leerplandoelstellingen die te maken hebben met communicatie en leerplandoelstellingen die betrekking hebben op ontwikkeling. Communicatie wordt te weinig uitgediept en ontwikkeling te vergaand. Volgende leerplandoelstellingen zijn niet terug te vinden in de componenten: bij de uitvoering van een opdracht observeren, interpreteren, registreren en rapporteren (1.10), een huiselijke sfeer in leefruimten creëren en hiervoor gebruik maken van materialen en benodigdheden (6.14) en het belang van levenslang leren verduidelijken en toelichten (7.7).

Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van het leerplan. De leerlingen krijgen zeer praktijkgericht les. Leerlingen verwerven de leerplandoelstellingen in betekenisvolle contexten. De nadruk ligt op eenvoudige zorgsituaties.

Het aanbod vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang. Tijdens stage en 'geïntegreerd werken' krijgen de leerlingen de leerplandoelstellingen geïntegreerd aangereikt. De leerlijn is logisch opgebouwd, vertrekt voldoende van de eindsituatie van de tweede graad en bereidt voldoende voor op de specialisatiejaren.

**Onderwijsorganisatie** De kleine klasgroepen in het specifiek gedeelte bevorderen de leerplanrealisatie. *Samenstelling klasgroepen* *Organisatie curriculum*

De organisatie van het aanbod is functioneel voor het realiseren van de leerplandoelstellingen. De school werkt met blokstages. Tijdens de lesweken oefenen de leerlingen de competenties nodig voor stage. De invulling van 'geïntegreerd werken' sluit inhoudelijk aan bij de komende stage. Tijdens geïntegreerd werken vormen de leerlingen die in een gelijkaardige setting stagelopen een klasgroep. Deze groep wijkt af van hun feitelijke klasgroep. Het geheel zorgt voor een sterke afstemming tussen het leren op school en op de werkvloer.

De opdeling van het leerplan in de verschillende componenten verhoogt voor leerlingen de transparantie en belemmert de integratie van de leerplandoelstellingen nauwelijks.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De school voorziet in voldoende didactisch materiaal en de nodige infrastructuur voor het realiseren van de leerplandoelstellingen.</p> <p>De school beschikt over voldoende leskeukens en andere polyvalente praktijklokalen afgestemd op de vereisten van het leerplan. De uitrusting wordt adequaat ingezet en betekent een meerwaarde voor het onderwijsleerproces. De materiële uitrusting stimuleert het geïntegreerd aanbieden van leerplandoelstellingen. De leraren maken veelvuldig gebruik van ICT. Leerlingen kunnen beschikken over voldoende ICT-materiaal. De inzet van dit materiaal verloopt niet altijd even efficiënt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>De leerplandoelstellingen komen voldoende en evenwichtig aan bod in de leerlingenevaluatie.</p> <p>De vraagstelling is zeer praktijkgericht. Toch is de validiteit van de evaluatiepraktijk niet optimaal omdat deze voornamelijk schriftelijke toetsen omvat. Dit staat in contrast met de vele actieve werkwoorden in het leerplan (uitvoeren, aanwenden, handelen, organiseren, communiceren, ...). De evaluatie van de stage ondervangt dit gedeeltelijk. Sommige leraren werken met checklists bij praktijkopdrachten en zelfevaluatie. Dit zijn voorbeelden van meer competentiegericht evalueren maar deze worden weinig meegenomen in de beoordeling.</p> <p>De leraren geven voldoende aan wat de leerlingen moeten kennen voor toetsen en wat de verwachtingen zijn bij opdrachten. Voor de component 'indirecte zorg' en 'geïntegreerd werken' is de link tussen de evaluatiecriteria en leerplandoelstellingen zeer onduidelijk. Leerlingen worden geëvalueerd op vaardigheden en attitudes die nauwelijks terug te vinden zijn in het leerplan. De leerplandoelstellingen van 'indirecte zorg' en 'geïntegreerd werken' worden voldoende geëvalueerd in de andere componenten en tijdens stage.</p> <p>De GIP bestaat uit drie opeenvolgende praktijkgerichte proeven die telkens verwijzen naar een andere beroepscontext maar die niet toenemen in moeilijkheidsgraad of complexiteit. Leerplandoelstellingen uit de verschillende lescomponenten komen aan bod in de GIP. Leerlingen krijgen een overzicht in welke mate de verschillende onderdelen bijdragen tot het eindoordeel. De link met de leerplandoelstellingen is niet duidelijk. De kwaliteit van de GIP is voldoende om bij te dragen tot een geïntegreerde evaluatie van de leerplandoelstellingen.</p> <p>De stagebeoordeling gebeurt recentelijk aan de hand van criteria, door de leerling zelf, de stagebegeleider van de school en de stagementor van de werkplek. Deze criteria zijn concretisering van de leerplandoelstellingen. De wijze waarop aan deze criteria een score wordt toegekend is onvoldoende gebaseerd op objectieve evaluatiecriteria. De evaluatie van de stage is in ontwikkeling.</p> <p>De leerlingen weten hoeveel elke component en stage meetelt in de eindevaluatie. Binnen de componenten kennen ze de verdeling van de gewichten voor toetsen, opdrachten en attitudes. Bij elke component tellen gedragsattitudes onterecht mee in de evaluaties. De leerlingen behalen doorgaans goede resultaten voor alle componenten en de stage van verzorging.</p> |

|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>       | <p>De leerbegeleiding ondersteunt de leerlingen maximaal in het bereiken van de leerplandoelstellingen. Er is aandacht voor zowel preventieve als remediërende leerbegeleiding.</p> <p>Het studiemateriaal is gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leerlingen zijn actief betrokken bij de lessen. Differentiatie tussen leerlingen gebeurt zeer weinig. De lessen verlopen gestructureerd en sterk gestuurd. Een leerlijn van 'sterk begeleid' naar meer 'verwijderd toezicht' zoals het leerplan aangeeft, ontbreekt. Dit belemmert de ontwikkeling van het zelfsturend leervermogen van de leerlingen.</p> <p>De begeleiding op stage en van GIP is zeer intensief. Tekorten worden snel opgemerkt en geremedieerd.</p> <p>De schoolgebonden afspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende en differentiërende (sticordi-) maatregelen worden opgevolgd. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun leerprestaties en kunnen rekenen op remediëring.</p> |
| <b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Overleg</i><br><i>Vorming</i> | <p>Het lerarenteam heeft formeel overleg per component en per leerjaar en daarnaast veelvuldig informeel contact. Dit overleg behelst niet enkel organisatorische aspecten maar ook pedagogisch-didactische thema's wat bijdraagt tot de leerplanrealisatie. Het succesvol implementeren van het nieuwe leerplan getuigt van sterke professionalisering van het lerarenteam.</p> <p>Nieuwe collega's worden ondersteund via het uitwisselen van les- en evaluatiemateriaal en van expertise in verband met activerende werkvormen. Het lerarenteam beschikt over voldoende reflecterend vermogen en ontwikkelingsdynamiek om de aandachtspunten in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk adequaat aan te pakken.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

### 3.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

#### Voldoet niet

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beleid</b><br><b>Doelgerichtheid</b> | <p>De school heeft een visie op de VOET die gebaseerd is op haar pedagogisch project. Het pedagogisch project is zeer sterk gedragen door heel het schoolteam. Vanuit haar pedagogisch project streeft de school een brede vorming bij alle leerlingen na. Een duidelijke en betrouwbare link met VOET ontbreekt. Er is geen concrete planning die ervoor zorgt dat alle VOET bij alle leerlingengroepen effectief worden nagestreefd. Sommige vakgroepen vermelden in hun jaarplan de VOET die ze nastreven. In aanloop van de doorlichting is een inventaris gemaakt voor twee contexten. De school beschikt niet over een strategie om een kwaliteitsvolle afstemming op de VOET te waarborgen. Hierdoor is de link van vakinhouden en vakoverschrijdende activiteiten met de VOET te vrijblijvend en onvoldoende valide.</p> <p>De directie heeft recentelijk een bevraging gedaan over VOET bij de leraren. Dit leidde tot actiepunten geordend per context maar niet gekoppeld aan specifieke VOET. De actiepunten zijn onvoldoende geoperationaliseerd in functie van de VOET.</p> |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ondersteuning</b>                   | <p>De school levert weinig organisatorische inspanningen om het nastreven van de VOET te ondersteunen. De coördinatie van de VOET-werking ligt uitsluitend bij directie. Er werd niet geïnvesteerd in een ruimere coördineerde structuur om een breed draagvlak te creëren. Er ontbreekt een strategie om het lerarenteam positief te motiveren om VOET na te streven, terwijl het team wel degelijk garant staat voor een brede vorming van de leerlingen.</p> <p>De directie doet een beroep op de vakgroepen om VOET te verbinden aan vakken en activiteiten. Het werk van de vakgroepen wordt evenwel onvoldoende inhoudelijk aangestuurd en opgevolgd. Hierdoor is de invulling diffuus en dikwijls onvoldoende gericht op de eindtermen.</p> <p>Schoolbrede communicatie over de inspanningsverplichting van VOET is beperkt en onvoldoende doelgericht.</p> |
| <b>Doeltreffendheid</b>                | <p>Er is weinig aandacht voor het evalueren van de VOET-werking. Sinds kort kijkt directie kritisch naar haar VOET-beleid. Het ontbreken van een globaal overzicht van de nagestreefde VOET, maakt dat de school niet beschikt over de nodige informatie om het VOET-werking grondig te evalueren en bij te sturen. Ze heeft geen zicht op het bereik en de kwaliteit van de verschillende initiatieven die bijdragen tot de VOET. Deze initiatieven worden niet systematisch geëvalueerd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Ontwikkeling</b>                    | <p>De directie volgde externe infosessies over VOET en nam recentelijk initiatief om de VOET-werking meer op punt te zetten. De school zoekt naar een efficiëntere manier om de kwaliteit en het bereik van VOET-werking in kaart te brengen, op te volgen en bij te sturen. De school staat aan het begin van een ontwikkelingstraject.</p> <p>Er waren tot nog toe onvoldoende professionaliseringsinitiatieven gericht op het volledige schoolteam. Het lerarenteam werd geïnformeerd over de geactualiseerde VOET, maar dit leidde onvoldoende tot concrete acties bij heel het schoolteam. Sommige personeelsleden volgen nascholing binnen een aantal domeinen die raken aan VOET, maar dit kadert niet in een operationeel en gedragen VOET-beleid.</p>                                                                                                     |
| <b>Uitvoering</b>                      | Door het ontbreken van duidelijke afspraken rond de interpretatie van VOET, kan de afstemming van de vakken en activiteiten op VOET moeilijk worden ingeschat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Mentale gezondheid</b>              | <p>Uit documenten en gesprekken kan wel worden afgeleid dat een groot deel van de eindtermen bij een meerderheid van de leerlingen wordt nagestreefd. De diepgang waarmee dat gebeurt, is wisselend. 'Omgaan met emoties en problemen' komt in de eerste graad aan bod in het vak 'sociale activiteiten' en tijdens bezinningsmomenten. Aan de eindtermen rond het omgaan met kunst en cultuur wordt invulling gegeven in een aantal specifieke projecten en in vakken. 'Het leren omgaan met de eigen ontwikkeling en relaties' zit vervat in vakken. 'Weerbaarheid' komt vooral impliciet en curatief aan bod naar aanleiding van concrete voorvallen. Hierdoor ontbreekt doelgerichtheid.</p>                                                                                                                                                                   |
| <b>Politiek-juridische samenleving</b> | <p>Door het ontbreken van duidelijke afspraken rond de interpretatie van VOET, kan de afstemming van de vakken en activiteiten op VOET moeilijk worden ingeschat. Uit documenten en gesprekken kan wel worden afgeleid dat de betrokken eindtermen te weinig worden nagestreefd bij een deel van de leerlingen. 'Inzicht in ons democratisch stelsel' en 'België en de wereld' komen voor de meeste leerlingen voldoende aan bod in vakken. 'Participatie en besluitvormingen' en 'rechten en plichten' zijn uitgewerkt voor de leerlingen in studierichtingen waar deze thema's aansluiten bij het leerplan. De school hanteert geen compenserende strategieën voor leerlingen in studierichtingen die minder aansluiten bij deze eindtermen.</p>                                                                                                                 |

### **3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen. De uitwerking van deze plannen is niet altijd even concreet. De school houdt wel rekening met de vastgestelde tekorten. Er is een duidelijk beeld van de kostprijs maar niet altijd de zekerheid over het vereiste budget. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de instelling proactief handelt.

De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel, leerlingen en ouders. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving op de verschillende locaties waarvan de school gebruikmaakt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien en pakt de instelling aan via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne concluderen we hetzelfde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat niet alle locaties even comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. In sommige leslokalen is er geen 2 m<sup>2</sup> vloeroppervlakte per leerling beschikbaar. Er is ook geen 3 m<sup>2</sup> buitenspeelplaats per leerling beschikbaar.

Er is tevens een tekort aan urinoirs voor de jongens.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

### 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| Onderzochte erkenningsvoorwaarde                                                                                                                                                                        |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)                                                                                                     | ja |
| Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)                                                                       | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40) | ja |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)</b>                                                                                                           | ja |
| • de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies                                                                                                                                  | ja |
| • de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen                                                                                                                                                               | ja |
| • de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's                                                                                           | ja |
| • de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                       | ja |
| • de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake                                                                                                                                                                      | ja |
| • de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum                                                                                                                                                     | ja |
| • de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens | ja |
| • de organisatie van de leerlingenevaluatie                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de lokale leefregels                                                                                                                                                                                                            | ja |
| • de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie                                            | ja |
| • de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring                                                                                                                                                 | ja |
| • engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen                                                                                                                                                             | ja |
| • bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school                                                                                                                                  | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)</b>                                                                                                                                   | ja |
| <b>Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)</b>                                              | ja |
| <b>Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)</b>                                                                                                              | ja |
| <b>Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)</b>                          | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)</b>                                                                                                   | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)</b>                                                                                                                | ja |
| <b>Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)</b>                                                                                                                              | ja |

## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het pedagogisch project van de school is het referentiekader voor de leerbegeleiding. De bekommernis voor wie het moeilijk heeft en het bieden van maximale ontplooiingskansen staan centraal. De school operationaliseert haar visie in een zorgcontinuüm met vier begeleidingsfasen. Ze concretiseert deze fasen met de nodige ondersteunende structuren, afspraken, richtlijnen en acties zodat de leerbegeleiding doel- en resultaatgericht is. In toenemende mate werkt de school hiervoor samen met partners binnen de scholengemeenschap. De school verantwoordt haar visie en werking vanuit nationale en internationale referentiekaders. Ze communiceert op een heldere wijze over haar zorgbeleid naar ouders en leerlingen zodat duidelijk is wat van hen wordt verwacht en waar de school voor staat.
- Ondersteuning** Om leerlingen zo efficiënt mogelijk te begeleiden, brengt de school een aantal gegevens in kaart. Zo wordt aandacht besteed aan de startsituatie vanuit het basisonderwijs. Deze informatie wordt aangevuld met resultaten van een taalvaardigheidstest die aanleiding kunnen geven tot gerichte ondersteuning. Voor leerlingen met specifieke noden is er een grondige analyse van de beginsituatie. Op basis hiervan worden geïndividualiseerde begeleidingsplannen opgesteld. De school wordt hierin bijgestaan door het centrum voor leerlingenbegeleiding (clb). Om de uitvoering van deze begeleidingsplannen te ondersteunen, investeert de school in initiatieven zoals een zorgklas en aangepaste software voor leerlingen met dyslexie. Voor instromers leidt een beginsituatieanalyse tot een aangepast inhaal- of remediëringstraject. De school besteedt veel aandacht aan preventieve leerbegeleiding. Zo wordt via afspraken en richtlijnen met succes een positief leef- en leerklimaat en een leerbevorderend klasmanagement nagestreefd. Er is structurele aandacht voor leren leren in de eerste en in de tweede graad. In de eerste graad zijn er specifieke lessen en structurele begeleiding i.v.m. leren leren. In beide graden is er aandacht voor vakgebonden leerstrategieën. Leerlingen krijgen ook strategieën aangereikt over hoe ze thuis hun leren kunnen aanpakken en hoe ze examens kunnen voorbereiden. Aandacht voor structuur en planning vormt een rode draad in de aanpak van de school. Voorbeelden hiervan zijn het functioneel gebruik van een planningsagenda, afspraken over het plannen van toetsen, over het afbakenen van leerstof. Andere aspecten van leren leren, met name strategieën voor het oplossen van problemen en reflectie op het eigen leren, zijn minder schoolbreed uitgewerkt. De school wijst de brede basiszorg toe aan de vakleraren. Ze krijgen hiervoor richtlijnen en ondersteuning. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat zij hun verantwoordelijkheid ter zake opnemen. Zoals het schoolbeleid verwacht zijn er vakgebonden studietips, duidelijke werk- en leerafspraken en zijn de verwachtingen voor toetsen, opdrachten en examens duidelijk. Er is een goed gestructureerde aanpak die onder meer zichtbaar is in het cursusmateriaal en in de wijze waarop toetsen en examens zijn opgesteld. In de meeste vakken worden activerende en gevarieerde werkvormen gehanteerd. De integratie van ICT in het leerproces en de aandacht voor reflectie op het eigen leren verschillen echter van leraar tot leraar.

De leerlingen worden van nabij opgevolgd. De leerlingbegeleiders stellen bij het begin van elk schooljaar klasprofielen ter beschikking waarin per leerling relevante informatie te vinden is. Het leerlingvolgsysteem wordt op een efficiënte wijze gebruikt om leerproblemen zo snel als mogelijk te signaleren en om remediëringsinitiatieven te registreren. De begeleidende klassenraad volgt de effecten van de remediëringsinitiatieven voor elke leerling op en stuurt bij waar nodig. Leerlingen van wie de studieresultaten tegenvallen, worden extra begeleid. De klassenraad beschikt over een pakket aan maatregelen waaruit kan worden geput. De drie voltijdse leerlingenbegeleiders en de klassenleraren faciliteren de informatiedoorstroming. De begeleidingsacties worden door de delibererende klassenraad aangewend om de B- en C-attesten te onderbouwen. Voor leerlingen die meer of andere zorg nodig hebben, investeert de school via tal van initiatieven in structurele remediërende studiebegeleiding en vakgebonden begeleiding. Zo worden nogal wat GOK-middelen (gelijke onderwijskansen) gebruikt voor allerlei vormen van leerbegeleiding. Daarnaast is er vakgebonden remediëring. Naast een sterke zorgstructuur valt in de school ook een sterke zorgcultuur op. De teamleden geven blijk van een taakopvatting waarvan een zorgende houding een essentieel deel uitmaakt. Tijdens de doorlichting is vastgesteld dat in de derde graad al te veel zorg soms het bevorderen van zelfstandigheid belemmert.

**Doeltreffendheid** De school heeft oog voor de doeltreffendheid van een aantal aspecten van de leerbegeleiding. Zo worden de effecten van initiatieven op leerlingniveau opgevolgd door de begeleidende klassenraad. Ook wordt de effectiviteit van bepaalde acties nagegaan en volgen bijsturingen zoals het herdenken van de doelgroep van de zorgklas. De school peilt ook naar het rendement van haar acties in het kader van haar GOK-beleid. De school kent een hoog aantal A-attesten toe en baseert die op een valide evaluatie. Deze vaststelling toont aan dat de leerbegeleiding doeltreffend is. Toch is er nog ruimte voor een meer systematische en ruimer opgevatte analyse van het rendement van de leerbegeleiding op schoolniveau.

**Ontwikkeling** Recente evoluties illustreren de dynamiek van de school op het vlak van leerbegeleiding. Zo wordt het ADHD-beleid verder verfijnd en het handelingsgericht werken versterkt. Als antwoord op een suggestie van ouders is in het eerste leerjaar een beloningssysteem ingevoerd. Interne en externe professionalisering zorgen voor expertiseontwikkeling bij de leerlingbegeleiders en bij nogal wat leraren.

## 4.2 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** Naast gedetailleerde deliberatierichtlijnen heeft de school geen uitgeschreven visie op leerlingenevaluatie. Wel maakt de evaluatiepraktijk enkele impliciete krachtlijnen duidelijk, zoals de focus op de loopbaanbegeleiding van de leerlingen, het streven naar meer procesevaluatie, het streven naar competentiegericht evalueren, het formuleren van positieve feedback en de open communicatie met de ouders. Het gebrek aan gelijkgerichtheid tussen de vakgroepen maakt echter duidelijk dat deze krachtlijnen ontoereikend zijn om van een schoolbrede visie op evaluatie te kunnen spreken.

**Ondersteuning** Diverse kleinere afspraken sturen de evaluatiepraktijk aan. Er gelden richtlijnen over de frequentie van de toetsen en examens, de stapsgewijze vermindering van het aandeel dagelijks werk doorheen de graden, het aandeel van vakgerichte attitudes in het puntentotaal, de afzonderlijke evaluatie van leefattitudes en de leerplangerichtheid van de evaluatie. Via een toetsenplanning per klas heeft het lerarenteam oog voor de taaklast van de leerlingen. Vorderingsfiches waarborgen kwaliteitsvolle feedback bij de praktijkvakken. Gemeenschappelijke examens voor parallelklassen en een wekelijkse vakvergadering voor de praktijkvakken leiden tot gelijkgerichtheid. De school bewaakt het maximum toegelaten aantal evaluatiedagen

De directie laat de implementatie van de evaluatie en de kwaliteitszorg van de examens en toetsen over aan de professionaliteit van de vakgroepen. Hierdoor ontstaan vakafhankelijke kwaliteitsverschillen.

**Doeltreffendheid** Voor de meeste vakken is de evaluatie van de inhoudelijke doelen voldoende leerplangericht. De meerderheid van de leerlingen bereikt de eindtermen en de leerplandoelstellingen. Bij gebrek aan duidelijke richtlijnen op schoolniveau en op vakgroepniveau is de kwaliteit van de evaluatie leraarafhankelijk. In het bijzonder is de evaluatie van de vakattitudes veelal onvoldoende leerplangericht.

Het beleid gaat het effect van de evaluatiepraktijk onder meer na door een regelmatige bevraging van leraren en ouders en door het monitoren van het studiesucces en de tewerkstelling van oud-leerlingen. De screening van de vakverslagen door de directie biedt echter te weinig garanties op responsiviteit van de vakgroepen.

De rapportering over de eindresultaten is conform de regelgeving. Er is een correcte afhandeling van de processen-verbaal. De notulen van de delibererende klassenraad zijn volledig en bevatten een motivering voor de B- en C-attesten. De school kent enkel in individuele en uitzonderlijke gevallen een bijkomende proef toe.

De communicatie met de leerlingen en hun ouders over de schoolse vorderingen is frequent en transparant, onder meer omdat de evaluatiegegevens permanent raadpleegbaar zijn op het elektronisch leerplatform. De klassenraad schrijft aanmoedigende rapportcommentaren gericht op studiehouding, attitude en studiekeuze. De commentaren zijn op vakniveau niet informatierijk, onder meer omdat de klassenraad zelden deelscores en remediëringsinitiatieven vermeldt.

**Ontwikkeling** Recente actualisering van het evaluatiebeleid maken de ontwikkelingsbereidheid op schoolniveau zichtbaar. Onder meer de geleidelijke invoering van een instrument voor competentiegerichte evaluatie voor de praktijkvakken is een veelbelovende innovatie. Voor verschillende aspecten zit de school echter nog in een reflectiefase of in een ontwikkelingsfase.

De directie richtte recent een werkgroep rond evaluatie op. Ze kiest daarmee voor een participatief ontwikkelingstraject dat op korte termijn moet leiden tot een doelgericht evaluatiebeleid, gedragen door het volledige lerarenteam. Ze beseft dat een professionaliseringsparcours noodzakelijk is om de beleidsvisie op evaluatie expliciet te maken en te laten doorstromen tot op het klasniveau.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur, adjunct-directeur en de technisch directeur adviseur vormen sinds vorig schooljaar het directieteam en staan gezamenlijk in voor de dagelijkse leiding van de school. Samen met de studierichtingscoördinatoren en de pedagogische raad heeft het beleidsteam de laatste jaren de communicatie verbreed en de samenwerking met de verschillende werk- en vakgroepen versterkt. Deze beleidskeuze rendeert. In de uitgetekende structuur is de betrokkenheid hoog. Het pedagogische luik wordt ingevuld door het directieteam vanuit de feedback van de verschillende vakgroepen.
- Visieontwikkeling** De samenwerking met de scholen van de scholengemeenschap Sint-Maartens situeert zich op het personeelsbeleid, de infrastructuur, het pedagogische luik en de veiligheid en werkt inspirerend en ondersteunend.

De samenwerking met het basisonderwijs is groeiende en vooral gericht op de administratieve overgang van basis naar secundair onderwijs en de onderwijskundige afstemming tussen de beide onderwijsniveaus.

De basisprincipes van de pedagogische schoolvisie zijn gericht op zorg voor de leerling. Daarnaast legt de school de klemtoon op het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK). Vanuit deze invalshoeken tekent het directieteam beleidslijnen uit die geconcretiseerd worden in de schoolbrochure, de website, het schoolreglement, het dynamische schoolwerkplan en in een duidelijk omschreven visies op zorgbeleid. De personeelsleden en coördinatoren worden betrokken bij het vastleggen van de beleidsprioriteiten van het schoolwerkplan en werken mee aan de realisatie ervan. Om de visies gestalte te geven is er de laatste jaren geïnvesteerd in het aanbieden van duidelijk onderwijs met aandacht voor activerende didactische werkvormen, begrijpelijk tekstmateriaal, structuur in de les en een aangepaste leerbegeleiding. De ICT-ondersteuning is de laatste jaren sterk uitgebouwd, maar toch zijn er nog enkele hiaten. Niet alle leraren beschikken over een voldoende uitgerust lokaal (deelverslag project algemene vakken en Frans). De schoolleiding is zich van dit tekort bewust en garandeert een bijsturing.

Sterk is de projectwerking voor Nederlands en Frans met de leerlingen in de B-stroom. Op basis van een instaptoets wordt met niveaugroepen gewerkt in twee of drie groepen. Afhankelijk van de resultaten voor Frans en Nederlands wordt het beheersingsniveau aangepast. Maar ook de doordachte personeels- en onderwijsorganisatie o.a. in het studiegebied personen-zorg bevordert het bereiken van de leerplandoelstellingen. De school opteert bij de verdeling van het lestijdenpakket voor pedagogisch ondersteunende coördinerende opdrachten, kleinere lesgroepen, het groeperen van lessen en een doordachte planning van het lessenrooster (o.a. blokstages met terugkomdagen in bso, integrale opdrachten in sociale en technische wetenschappen).

Uit de doorlichting blijkt dat de school haar leerlingen aanmoedigt en de leraren ondersteunt.

**Besluitvorming** Het directieteam laat zich bij de besluitvorming ondersteunen en inspireren door het pedagogisch team, de vak- en werkgroepen en streeft hierbij een sterk participatieve aanpak na. Consequent met haar opvoedingsproject besteedt de school speciale aandacht aan de inspraak van leerlingen via de leerlingenraden. In haar streven naar een participatief schoolklimaat heeft het nieuwe directieteam het organigram aangepast met als doel de communicatie tussen de verschillende beleidsbetrokkenen en het schoolteam te verhogen. Het logistieke beleid, het onderwijskundige en pedagogische zorgbeleid, het onderwijskundig ICT-beleid en de cel leerlingenbegeleiding worden door geregeld overleg op mekaar afgestemd. Het geloof in de sterkte van een overlegcultuur tussen alle betrokkenen bevordert en versterkt de vooropgestelde doelstellingen en geeft resultaat.

Het LOC en de schoolraad zijn reglementair samengesteld en functioneren volgens het decreet. De school houdt rekening met de feedback van de ouder- en de leerlingenraad.

**Kwaliteitszorg** De dagelijkse werking wordt geregeld geëvalueerd en bijgestuurd op basis van de inbreng van de participanten. De systematische aandacht voor effecten wordt mee gevoed door externe referentiekaders. De school stelt zich bij beoordeling van haar functioneren kritisch-constructief op. Ze stemt haar onderwijsproces daar zo goed mogelijk af op de behoeften. Ook de verzamelde gegevens van de bevragingen rond het welbevinden van het schoolteam en het welbevinden van de leerlingen leiden na analyse tot belangrijke bijsturingen.

Uit het onderzoek van het proces leerbegeleiding blijkt een sterke aandacht voor remediëring zowel voor leerlingen met leermoeilijkheden als voor alle instromers (zowel tso als bso). Maar ook met de deelname aan Olympiades, Pisa-onderzoek, wedstrijden... krijgen leerlingen kansen om hun persoonlijkheid te ontwikkelen.

De school houdt de resultaten in het hoger onderwijs bij, analyseert ze en koppelt terug naar de vakgroepen.

Via een kwaliteitsinstrument nam ze het schoolbeleid en de communicatie onder de loep.

**Deliberatie** Tot nog toe kende de school nog onvoldoende initiatieven om de VOET-werking kwaliteitsvol te realiseren gericht op het volledige schoolteam. Hierdoor staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject. Recent nam de directie het initiatief om de VOET-werking beter op te volgen en bij te sturen. Het inspectieteam meent dat de school voldoende beleidsvoerend vermogen in huis heeft om de tekorten weg te werken.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **6.1 Wat doet de school goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De leerplanrealisatie wiskunde in de eerste graad.
- De leerplanrealisatie in het specifiek gedeelte van de tweede graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.
- Het praktijkgerichte onderwijsaanbod in het specifiek gedeelte in de derde graad Verzorging.
- De vakgroepwerking Frans B-stroom en tweede graad.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De professionele taakbekommernis en het engagement van de personeelsleden.
- De brede zorg voor de leerlingen.
- De leerbegeleiding.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het consequent hanteren van de schoolvisie in de dagelijkse werking.
- De openheid voor inbreng door alle participanten.
- De aandacht voor het welbevinden van leerlingen, leraren en ouders.
- De onderwijsorganisatie in functie van de leerplanrealisatie.

### **6.2 Wat kan de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De infrastructuur voor project algemene vakken.
- De leermiddelen voor project algemene vakken.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De evaluatiepraktijk.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De systematische aanpak van interne kwaliteitszorg (aansturing / responsabilisering vakgroepen).
- De verdere concretisering van het talenbeleid (taalgebruik leraren en leerlingen).

### **6.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen. (geen opvolging inspectie)

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen, VOET.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

## 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur  |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
|                                                                   |                                     |
| <b>Marie-Rose VAN NOOTEN</b><br>de inspecteur-verslaggever        | <b>Jan VANNOBEL</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                     |